

Haridus- ja Teadusministeeriumi juhised noortevaldkonnas (23.03.2020)

Valitsuskabinet otsustas, et seoses COVID-19 haiguse levikuga on huvikoolide ja avatud noortekeskuste ruumid alates 16. märtsist suletud – kõik tegevused noorsootöös (sh huviringid, treeningud) tuleb ümber korraldada kasutades selleks kontaktivabade tegevuste võimalusi. Iga kahe nädala järel hinnatakse olukorda ja tehakse otsus eriolukorrast tulenevate ümberkorralduste perioodi pikendamise vajalikkuse kohta.

Käesolevaga edastame teile juhised ja olulised kontaktid nõuannete saamiseks eriolukorras noorsootöö korraldamiseks.

Eriolukorras on eriti oluline noorte vajaduste märkamine ja noorte positiivse arengu toetamine – selleks tuleb tagada noorsootöö, sh huvihariduse ja –tegevuse võimaluste kättesaadavus noortele. Pidage meeles, et lastel ja noortel peab olema aega ka endale, st koostöös kooliga tuleb leida tasakaal aja kasutusel, ning noori mitte üle koormata. Samuti tuleb toetada noori nende arvamuse avaldamisel koolikorralduse ning kohaliku tegevuse kohta, kui see vajab muutmist ja/või optimeerimist.

Kohalikele omavalitsustele:

- Eriolukorras kehtib jätkuvalt kohalike omavalitsuse seaduslik kohustus tagada noorsootöö korraldamine. Vajadusel saab eriolukorras noorsootöö korraldamiseks küsida [nõu Eesti Noorsootöö Keskuselt](#).
- Kohalikel omavalitsustel on otstarbekas töötajaskonda (huvikoolides, avatud noortekeskustes, noorteühingutes jm) kaugtöötajatena hõives hoida ning jätkata palkade täismahus maksmist. Samuti toetada teenuste pakkumist noortele digilahenduste abil. Juhul kui jätkatakse osaliselt mobiilsete noorsootöö teenuste osutamist pöörata täiendavat tähelepanu töötajate turvalisuse tagamisele.
- Huvihariduse ja huvitegevuse riigipoolse täiendava toetuse kasutamine peab jätkuma eesmärgipäraselt, sh on toetust lubatud kasutada selleks, et aidata teenuste pakkujatel eriolukorras oma teenused ümber korraldada, kasutades toetust digilahenduste hankimiseks, litsentsi-vm tasudeks, kompenseerimaks noorte osalustasusid vms.
- Eriolukorra finantsmõjudes on eriti haavatavad erasektori noorsootöö teenuste pakkujad (näiteks erahuviharidus ja -tegevus), mistõttu on oluline, et kohalik omavalitsus leiaks viise ka nende jätkuvaks toetamiseks ja/või käivitaks võimalusel uusi tugimeetmeid (sh jätkata toetuse maksmist, garanteerida ruumide rendile andjatele KOV toetuse jätkumine, kompenseerida osalustasud).
- Levitada noorsootöö teenuste pakkujatele infot riigi poolt ellu kutsutud tugimeetmetest, sh Töötukassa palgatoetus.
- Töötada välja lahendused selleks, et aidata noori ja noorsootööasutusi varustusega, nt kasutuseta arvutid, spordivarustus, muusikainstrumendid, internetiühendus, digipädevuste arendamist toetavad koolitused jm.

- Tehke koostööd nii oma piirkonna noorsootöötajate kui ka teiste noorsootöö korraldajatega, et leida üheskoos parimaid lahendusi noortele suunatud teenuste ümber korraldamiseks.
- Kohalikel omavalitsustel, kellele esitatakse projektlaagrite korraldajate poolt taotlus projektlaagri läbiviimiseks, palume taotlused läbi vaadata ja teha otsus, kas laager võib toimuda juhul, kui selleks ajaks on kogunemispäringud lõppenud.
- Vajadusel tõhustada noortele suunatud infot eriolukorrast ja kehtestatud meetmetest noortesõbralikult, neile mõistetaval moel.
- Võimalusel jagada kohaliku omavalitsuse kodulehel ja/või sotsiaalmeedia kanalites informatsiooni selles osas, kuhu on võimalik pöörduda, kui märgatakse abivajavat noort.

Vanematele:

- Eriolukorra tingimustes vajavad noored erilist tähelepanu ja tuge, et mõista praegust olukorda, kehtestatud erimeetmete olulisust (sh vajadust vältida kohtumist ja kogunemisi sõpradega ning meelistegevusi harjumuspärasel moel). Soovitame noortega neil teemadel siiralt ja avameelselt rääkida, vajadusel leiate noortele sobivaid soovitusi ja infot noorteportaalist Teeviit (www.teeviit.ee).
- Noorsootöö on olemas ja toimub noorte heaks uuel moel.
- Kutsume üles jätkama võimalusel noorsootöö teenuse eest tasumist ka eriolukorras, mis aitab tagada teenuse elujõulisuse ka eriolukorra järgselt. Julgustame otsima selleks sobivamaid finantskorralduse viise koostöös kohaliku omavalitsuse ja teenusepakkujaga.
- Kui olukord on majanduslikult kriitiline, soovitame teavitada sellest kohalikku omavalitsust ettepanekuga käivitada abimeetmed noorsootöö (sh huvihariduse ja huvitegevuse) jätkumiseks (nt täielikult või osaline osamaksust vabastamine mõneks kuuks vm).
- Eriolukorras on keeruline ka lapsevanematel endil. Soovitame vanematel pöörata tähelepanu sellele, et oleks võimalus ka puhata ning pöörata tähelepanu enda vaimsele tervise hoidmisele.

Noortele:

- Eriolukord on ajutine ning piirangud on kehtestatud selleks, et võimalikult väikeste kahjudega tavapärase elukorralduse juurde naasta. Piirangute mitte jälgimisega – näiteks kogunedes sõpradega, et koos aega veeta, ühiselt õppida või trenni teha – sead sa lisaks endale ohtu ka oma lähedaste tervise.
- Eriolukord ei tähenda, et tavapärane elu jääks pausile – selle jaoks tuleb leida lihtsalt teistsugused vahendid.
- Keskendu õppimisele, kuid jätka aega ka iseendale ning oma huvidele.
- Noorsootöö toimub nüüd nutikalt – leia sotsiaalmeediast üles oma kohaliku noortekeskuse leht või külasta [Teeviit](http://www.teeviit.ee) portaali või Teeviit Facebooki lehte, et erinevaid tegevusi leida. Kui tegeled mõne huvialaga, siis hoiu ühendust oma juhendaja või õpetajaga ning järgi ka tema soovitusi ja ülesandeid.
- Liigu võimaluse piires õues, ent väldi lähikontakte teistega ning pööra tähelepanu ohutusele (pese käsi ning jälgi oma tervist).
- Ära jää keerulises olukorras üks! Leia koos sõpradega suhtlemis- ja ühiseid ajaveetmise võimalusi, mis ei eelda samas kohas viibimist.
- Jaga oma mõtteid, soove ning vajadusi sõprade või lähedastega. Vajadusel pöördu usaldusväärse inimese poole (nt noorsootöötaja) ning jaga oma rõõme või muresid läbi digitaalsete kanalite.
- Anna ohust teada kas otse või läbi usaldusväärse isiku (sõber, noorsootöötaja, õpetaja, juhendaja, Rajaleidja online nõustaja). Soovi korral kasuta lasteabitelefoni 116 111, www.palunabi.ee, vaata ja küsi nõu www.peaasi.ee.

Huvikoole puudutav:

- Huvikoolides on kontaktõpe keelatud. Õpe jätkub distantsõppe vormis, kasutades digilahendusi ja muid kontaktivabade tegevuste võimalusi.
- Noore arengu järjepidevuse tagamiseks tuleb nendel huvialadel, kus võimalik, jätkata juhendatud iseseisvat tööd huvihariduses. Õppe toetamiseks tasub võimalusel kaaluda veebiülekanne formaadis huvikooli tundide või konsultatsioonide läbiviimist, noorelt noorele tuge ja koosõppimist distantsõppe tingimustes jm võimalusi.
- Võimalusel soovitame kaaluda muusikainstrumentide jm vahendite kontaktivaba laenutuse korraldamise võimalusi, et tagada noortele võimalused iseseisvaks tööks.
- Distantsõppe materjalide loomisel soovitame maksimaalselt kaasata nende välja töötamise noori, tagades materjalide asjakohase sisu (sh sisu toetava visuaali video, pildi vm formaadis) ja kasulikkuse. Häid soovitusi leiab Eesti Noorsootöö Keskuse kodulehelt.

Huviringe ja trenne puudutav:

- Huviringide ja trennide tegevus on kas peatatud (nt üldhariduskoolide juures toimuvad huviringid seoses eriolukorra ja koolide sulgemisega ei toimu) või toimub kontaktivabade tegevustena.
- Noore huvi ja arengu järjepidevuse tagamiseks tuleb nendel huvialadel, kus see on võimalik, ergutada noori jätkama iseseisvat tööd, luues ja levitades seda toetavaid materjale digikeskkondades vm. Häid soovitusi leiab Eesti Noorsootöö Keskuse kodulehelt.
- Juhul kui distantsõppe vormis antakse ülesandeid individuaalseks sportimiseks välistes tingimustes tuleb rangelt kinni pidada eriolukorra nõuetest ning neid vajadusel täiendavalt ülesannete andmisel noortele selgitada.

Avatud noortekeskusi puudutav:

- Noortekeskustes kogunemine on keelatud. Piirangu alla kuuluvad ka ühisüritused ja -tegevused välitingimustes – noorte kogunemine tuleb ära hoida.
- Avatud noorsootöö, sh noortekeskuste töö peab jätkuma, kuna ebaselge aeg toob ka noorte jaoks palju uut ja tuge vajatakse just sellisel ajal. Võimalusel tasub kaaluda digilahenduste jm kontaktivabade tegevuste kasutamist (suhtlus sotsiaalmeedias ja otseülekanne, virtuaalsete noortekeskuste käivitamine jm). Häid soovitusi leiab Eesti Noorsootöö Keskuse kodulehelt.
- Noorsootöötajatel soovitame koostada oma piirkonna noorte vajaduste põhjal loetelu teenustest, mis on noortele kättesaadavad ja abiks eriolukorra tingimustes nt info, nõustamine, arendavad tegevused, ühistegevused jpm veebis ning tagada sellekohase info jõudmine noorteni.

Noorteorganisatsioone puudutav:

- Noorteorganisatsioonide kogunemised tuleb edasi lükata kuni eriolukorra lõppemiseni. Ka siis kui kogunemised taas lubatakse, on soovitatav neid mitte korraldada eriolukorra lõppemise järgselt kahe esimese nädala jooksul.
- Organisatsiooni juhtimine tuleb eriolukorras korraldada kaugtöö vormis, eelistatavalt kodukontoritest.
- Noorteorganisatsiooni tegevuse jätkumise seisukohalt vajalikud koosolekud, mille edasilükkamine määramata ajaks ei ole võimalik, tuleb korraldada otsest kontakti vältides, kasutades selleks organisatsioonis juba tuttavaid keskkondi ja kanaleid.
- Praktilist infot organisatsiooni sisutegevuste võimalikuks jätkamiseks soovitame jälgida Eesti Noorteühenduste Liidu ja Eesti Noorsootöö Keskuse erilehtedelt:

<https://noorteliit.sendsmaily.net/template/preview/id/105>
<https://entk.ee/noortevaldkonnale-eriolukorras/>

Noortelaagreid puudutav:

- Tulenevalt eriolukorrast ei saa korraldada üheski vormis noorte projekt- või püsilaagrit enne kui kogunemiskiirangud on lõppenud.
- Projektlaagrite pidajatel soovitame loa taotlemisel kohalikult omavalitsuselt arvestada sellega, et kiirangute püsimise korral laagrit läbi viia ei saa.

Lisainfo:

Eesti Noorsootöö Keskuse erileht [Noortevaldkonnale eriolukorras](#)

[Teeviit](#)

Küsige julgelt nõu ja abi ministeeriumi infotelefonidelt ja e-postilt:

- 56 900 353
- 56 900 340
- info@hm.ee